

PŘEHLED VÝZKUMŮ

51

Brno 2010

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 51
Volume 51

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Jiří Juchelka, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Bronzové artefakty nalezené v depotech na hradišti „Tabulová hora“
u Klentnice. Srov. studii A. Navrátila. Foto J. Špaček.
*A foto of bronze artifacts found in hoards in the hill fort „Tabulová
hora“ near Klentnice. See the study of A. Navrátil. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Adress

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2010

Copyright ©2010 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

mínkám výzkumu došlo k nechtěnému odebrání spodní poloviny kostry, tudíž nelze s přesností říct, jestli bylo dítě uloženo ve skrčené či jiné poloze. Po pravém boku zemřelého se nacházel soudkovitý hrnek s výčnělkem naproti uchu, který lze datovat do starší fáze věteřovské skupiny (Rožnovský 2010).

Marek Lečbych

Literatura

Rožnovský, D. 2010: Pohřební ritus věteřovské skupiny na Znojemsku, *Acta Musei Moraviae, Sci. soc.* 94/2009, v tisku.

Resumé

Znojmo (Znojmo Dist.). Centre. A salvage archaeological excavation documented a large settlement from early Bronze Age – the Únětice culture and Věteřov group.

ZVOLE (OKR. ŠUMPERK)

„Na Cihelně“, parc. č. 1770/21, 28-32 a 1585/1. Mladší a pozdní doba bronzová – KLPP. Sídliště. Sondážní výzkum a prospekce.

V rámci příprav budoucí stavby silničního obchvatu obcí Zvole a Vlachov (silnice I/44 Vlachov–Rájec) byly v její trase v průběhu let 2008 a 2009 prováděny prospekce, geofyzikální průzkum a také bagrovaná liniová sondáž. Západně od Zvole, na východním svahu hřbetu, který pozvolně klesá od kóty 439 m (Skalka) k západnímu okraji obce, se nachází sídliště KLPP položené těsně nad inundací řeky Moravy (lokalizace – ZM10 14-43-09, 318:302, 338:304, 332:263, 320:260). Je známé povrchovými sběry z let 1958, 1962 a 1966. Menší záchranné výzkumy na lokalitě provedl V. Goš (1974) v r. 1966, 1967 a 1973. Všechny nálezy popsal a zhodnotil J. Nekvasil v rámci nálezné zprávy V. Goše. Většinu nálezů zařadil do pozdní doby bronzové (slezské fáze lužické kultury), ovšem menší část datoval již do mladší doby bronzové a naopak několik zlomků keramiky až do halštatu. Z dokumentace vyplývá, že tyto objekty se nacházely pravděpodobně na východním okraji záboru plánované trasy budoucí silnice a východně od ní (parc. č. 1585/2).

Cílem nedestruktivního geofyzikálního průzkumu (na zakázku provedla firma Geopek, s. r. o. - Hašek, Tomešek 2008), povrchových prospekcí a liniové sondáže (VM Šumperk ve spolupráci s Archaiou Olomouc) bylo co nejpřesněji zjistit rozsah sídliště a zda se nad objekty zachovala kulturní vrstva. Kromě běžných nálezů získaných našimi sběry a sondážmi (keramika – obr. 42, mazanice, uhlíky, část zrnětky) se ukázal jako nosný také průzkum ornice pomocí detektoru kovů (soubor bronzových artefaktů v podobě fragmentů jehlic, srpů, náramku, dlátka a slitků).

Celkový rozsah sídliště lze tak zatím odhadovat ve směru jih–sever v délce min. 150 m (v úseku 7,1–7,25 km budoucí silnice), ale spíše delší, možná až 300 m (v úseku 6,95–7,25 km) – v úseku 6,95 až 7,1 se totiž

nachází pozemek, který je předmětem sporu, a tak jsme zde průzkumy nemohli provést, ovšem za jeho jižním okrajem byly v sondě E identifikovány 3 nevýrazné objekty, které by ještě se sídlištěm mohly souviset. Ve směru západ–východ sídliště přesahuje šířku záboru (50 m) na obě strany (pokračování západním směrem ukazují výsledky geofyziky a detektorová prospekce a východním směrem staré výzkumy V. Goše). Kulturní vrstva nebyla zjištěna, objekty začínají cca 30 cm pod vrstvou ornice. Kdy bude zahájena plánovaná stavba a tím i plošný záchranný výzkum, není prozatím vůbec jasné.

Parc. č. 1771/37. Starší doba bronzová? Ojedinelý nález. Sondážní výzkum a prospekce.

V rámci příprav budoucí stavby silničního obchvatu obcí Zvole a Vlachov (silnice I/44 Vlachov–Rájec) byly v její trase v průběhu let 2008 a 2009 prováděny prospekce, geofyzikální průzkum a také bagrovaná liniová sondáž. V úseku cca 7,8 km budoucí trasy silnice, severně od Zvole ve svahu sklánějícím se severním směrem k Vlachovu, byl při průzkumu ornice pomocí detektoru kovů získán ojedinelý nález bronzového artefaktu – torza jednoduché sekerky (uražený tyl) s rozšířeným obloukovým břitem (obr. 43). Nález byl zaměřen jak pomocí stanice GPS (N 49°50'38.0729'' E 16°54'29.6908''), tak později i geode-

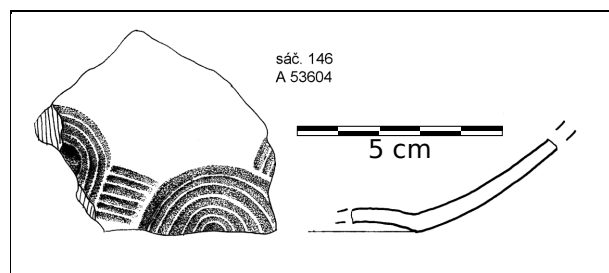

Abb. 42. Zvole. Keramika.
Abb. 42. Zvole. Keramik.

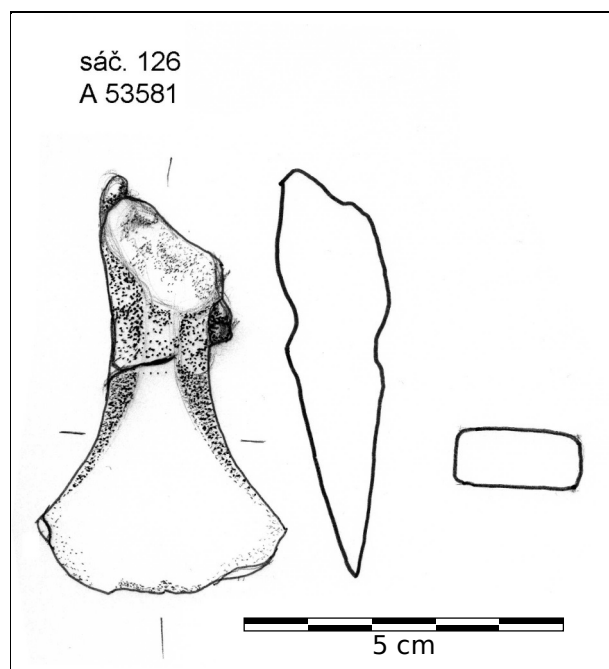

Abb. 43. Torzo bronzové sekerky nalezené severně od Zvole.
Abb. 43. Bronzeaxt nördlich von Zvole.

ticky (bod č. 105). V úseku 7,7–8,1 km byla realizována bagrovaná liniová sonda A, která však byla zcela negativní. Nález sekerky lze tak prozatím označit jako ojedinělý, ovšem toto zjištění bude muset být bráno v potaz při budoucí realizaci stavby zamýšleného silničního obchvatu.

Jakub Halama

Literatura

Goš, V. 1974: Lužická osada ve Zvoli. *Přehled výzkumů* 1973, 33.

Hašek, V., Tomešek, J. 2008: Zpráva o nedestruktivním archeologickém průzkumu pro stavbu silnice I/44 Vlachov–Rájec, okr. Šumperk.

Resumé

Zvole (Bez. Šumperk). Na Cihelně, Parz. Nr. 1770/21, 28-32 und 1585/1. Jung- und Spätbronzezeit – Lausitzer Kultur. Siedlung. Sondierung und Oberflächensammlung. VM Šumperk, Zuwachs. Nr. 34/2008 a 16/2009.

Zvole (Bez. Šumperk). Parz. Nr. 1771/37. Altbronzezeit? Lesefund. Sondierung und Oberflächensammlung. VM Šumperk, Invent. Nr. A 53581.

ŽEŠOV (OKR. PROSTĚJOV)

„Záhumení“. KLPP. Sídliště. Záchranný výzkum.

V měsíci září 2009 bylo stavebníkem oznámeno plánovaná zahájení akce „výstavba rodinného domu p. Letochy, parc. č. 65, k. ú. Žešov, okr. Prostějov“. Zemní práce tak byly, v návaznosti na svoji realizaci, průběžně sledovány prostějovským pracovištěm Ústavu archeologické památkové péče Brno, které zde provedlo záchranný archeologický výzkum dokumentující narušené pravěké objekty.

Lokalita samotná (ZM ČR, 1:10 000, list 24-24-12, širší okolí bodu o souřadnicích 350 mm od Z a 42 mm od J sekční čáry) leží na k jihovýchodu exponovaném svahu situovaném severně od dnešního Žešova a dosahuje nadmořské výšky cca 285 metrů. V polní trati „Záhumení“ bylo již dříve registrováno osídlení kulturou zvoncovitých pohárů a kulturou lužickou (Šrot 1975, 56), ze stavby nedalekého zemědělského areálu pak známe i keramické depozitum náležející do počátků mladší doby bronzové (Fojtík 2005, 169–170; Prudká 1984).

Plošná skrývka dosáhla pouze úrovně výrazné podorniční vrstvy tvořené v místě výzkumu splachy z výše položených poloh. Vlastní archeologické objekty tak byly zaznamenány až ve výkopech základových pásů budoucího rodinného domu. Celkem byly zdokumentovány a ovzorkovány čtyři sídlištní jámy náležející starolužickému úseku komplexu lužických popelnicových polí.

Pavel Fojtík

Literatura

Fojtík, P. 2005: Dvě neregistrovaná keramická depozita střední doby bronzové z Prostějovska. *Pravěk NŘ* 13/2003, 163–175, Brno.

Prudká, A. 1984: Lužický objekt ze Žešova, okres Prostějov. *Zpravodaj Muzea Prostějovska v Prostějově* 2/84, 29–31.

Šrot, J. 1975: Místopis archeologických tratí okresu Prostějov dle nálezů Červinkových, Gottwaldových, Dobešových, Všetickových, Skutilových, aj. Rukopis uložený v Muzeu Prostějovska v Prostějově.

Resumé

Žešov (Bez. Prostějov). „Záhumení“. Lausitzer Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.